

Vergelijking kerncondities scenario zelfstandigheid vs herindeling

Zelfstandig Scherpenzeel		Kerncondities	Herindeling met Barneveld	
Voor	Tegen		Voor	Tegen
<ul style="list-style-type: none"> • Zelfstandigheid versterkt identiteit en identificatie 	<ul style="list-style-type: none"> • Interne diversiteit / verscheidenheid krijgt meer aandacht dan wat ons bindt 	<p>GEMEENSCHAP</p> <p>Sterke, actieve en betrokken lokale gemeenschap NB Sociale cohesie wordt niet bepaald door gemeentegrens</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Gemeente Barneveld geniet meer naamsbekendheid 	<ul style="list-style-type: none"> • Verlies zelfstandigheid en eigen gemeentenaam tast identiteit aan • Minder herkenbare bestuurders
<p>Korte afstand tussen inwoners en bestuur</p> <ul style="list-style-type: none"> • Maatwerk-beleid door dorpseigen bestuur dat voeling heeft met samenleving • Hoge opkomst bij verkiezingen (Gemeenteraad 2018: 74,05 %) • Door kleinschaligheid is grotere betrokkenheid voor de hand liggend. Met het oog op landelijk ervaren 'kloof tussen burger en overheid' is dat een pre. 	<p>Risico's te grote betrokkenheid samenleving</p> <ul style="list-style-type: none"> • Alertheid blijft geboden op risico clientalisme • Afwikkeling zakelijke afspraken complex gezien nauwe verwevenheid speelveld 		<p>Krachtenbundeling</p> <ul style="list-style-type: none"> • opschaling dwingt tot krachtenbundeling vanuit het dorp naar nieuwe gemeente • Barneveld kent een vitaal en goed georganiseerd overleg met de kernen via verenigingen, plaatselijke organisaties en wijkplatforms. 	<p>Afstand</p> <ul style="list-style-type: none"> • Grotere afstand tussen inwoners en bestuur. Deze kan (deels) ondervangen worden door actieve communicatie via zowel de reguliere als de social media. • Lagere (maar in landelijk perspectief nog altijd hoge) opkomst bij verkiezingen (Gemeenteraad 2018: 70,05-%)
<p>Eigen lokaal bestuur</p> <ul style="list-style-type: none"> • Herkenbaar bestuur met lokale roots • Bestuur volledig en exclusief gefocust op belang van Scherpenzeel 	<p>Bestuurskracht versterken</p> <ul style="list-style-type: none"> • Raad blijft klein en met beperkte ondersteuning • Werving kandidaten vergt extra inspanning door 'kleine vijver' en beperkte vergoedingen • Relativiteit dorpse problematiek / bredere blik op maatschappelijke ontwikkelingen • Prioritering vanuit ad hoc / issues ipv visie • Rolvastheid raad en college 	<p>BESTUUR</p> <p>Stabiël, daadkrachtig bestuur dat goed schakelt/afstemt met de gemeenschap</p>	<p>Schaalvoordelen</p> <ul style="list-style-type: none"> • Van 13 naar 33 leden: grotere fracties, betere ondersteuning • Meer kans voor kleine partijen om raadszetel te bemachtigen • Werving kandidaten voor alle partijen makkelijker, met meer kans op doorstroming • Bredere blik op maatschappelijke ontwikkelingen • Zakelijker raadsagenda door toename dossiers • Risico cliëntelisme 'dorpse' raadsleden in praktijk gering (aldus Barneveld) 	<p>Afstand</p> <ul style="list-style-type: none"> • Minder herkenbaar bestuur • Minder raadsleden met Scherpenzeelse roots • Minder (exclusieve) focus op Scherpenzeelse vraagstukken • Fusie vereist langjarig bestuurlijke aandacht
<p>Dienstverlening: maatwerk</p> <ul style="list-style-type: none"> • Burgerloketten lokaal en bereikbaar • Lokale aanwezigheid, kennis en lokale focus medewerkers • Effectief in toepassen interactie- en participatie methoden (digitaal en analoog) 	<p>Dienstverlening moeilijk uit te breiden</p> <ul style="list-style-type: none"> • Verruiming openingstijden / dienstverlening lastig haalbaar • Beperkt ruimte voor zelf ontwikkeling nieuwe werkmethode en dienstverleningsconcepten • Voor doorverwijsfunctie (bijv. subsidiemogelijkheden) relatief sterk afhankelijk van andere overheden 	<p>ORGANISATIE</p> <p>Robuuste ambtelijke organisatie met basis op orde en met kwalitatief en kwantitatief afgestemde professionele inzet</p>	<p>Dienstverlening breder door schaal organisatie</p> <ul style="list-style-type: none"> • Verruiming openingstijden / dienstverlening • Ruimte voor ontwikkeling nieuwe interactie- en participatie methoden • Sparringpartner tbv bedrijven / complexe dossiers 	<p>Dienstverlening niet toegespitst op S'zeel</p> <ul style="list-style-type: none"> • Loket op afstand is onwenselijke situatie voor Scherpenzeel. Barneveld kent nu loketfunctie voor Centrum Jeugd en Gezin in de dorpen. • Focus breder dan Scherpenzeel alleen • Lokale kennis medewerkers kan afnemen indien hier geen aandacht aan wordt besteed in de zin van dorpsambtenaren / accountmanagers
<p>Slagkracht ambtelijke organisatie</p> <ul style="list-style-type: none"> • Investering in Basis op Orde in gang gezet incl. strategische staf • Flexibele schil t.b.v. projecten en externe expertise naar behoefte • Korte lijnen door platte organisatie (ook met bestuur) • Breed taakveld medewerkers vergroot flexibiliteit • Inkoop en samenwerkingsafspraken op deelterreinen; uitgangspunt: 'zelf doen als dat meerwaarde heeft voor Scherpenzeel' 	<p>Slagkracht ambtelijke organisatie</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kwetsbaarheid a.g.v. eenpitters-functies blijft • Specialistische kennis niet standaard in eigen huis; inhuur en samenwerking nodig in complexe dossiers om volwaardig sparringpartner te blijven • 'Vier ogen principe' vereist formatie 		<p>Slagkracht ambtelijke organisatie</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kwetsbaarheid wordt opgeheven • Meer specialistische kennis in eigen huis • Barneveld werkt via het concept van integrale afstemming via de procesketen 	<p>Slagkracht ambtelijke organisatie</p> <ul style="list-style-type: none"> • Transitieproblemen bij fusie (reorganisatie) • Smal taakveld medewerkers vraagt om meer overleg • Overhead kan inefficiency opleveren t.o.v. Scherpenzeel (niet tov landelijk beeld) • Ook grotere gemeenten blijven afhankelijk van regionale samenwerking (Omgevingdienst, GGZ) maar hebben wel steviger positie daarin

Scherpenzeel als werkgever <ul style="list-style-type: none"> • Medewerkers kiezen bewust voor werk dicht bij de samenleving • Breed takenpakket is aantrekkelijk voor medewerkers • Laatste jaren (tegen alle trends in) in staat geweest om kwaliteit aan ons te binden. • Geen reorganisatie a.g.v. fusie (wel bouwen aan organisatie) 	Scherpenzeel als werkgever <ul style="list-style-type: none"> • Weinig groeikansen voor medewerkers • Lagere loonschalen • In kleine organisatie relatief weinig ruimte voor visie, bezinning 	op projecten, strategie en regio	Barneveld als werkgever <ul style="list-style-type: none"> • Meer groeikansen voor medewerkers • Hogere salarisschalen • Meer ruimte voor visie, bezinning 	<ul style="list-style-type: none"> • Barneveld als werkgever • Meer afstand tot de Scherpenzeelse samenleving • Meer hiërarchie / afstand (binnen organisatie en tot bestuur) • Versmalling takenpakket onaantrekkelijk voor medewerkers • Reorganisatie a.g.v. fusie
Huisvesting in Breehoek tegen nagenoeg gelijkblijvende kosten				Huidig gemeentehuis te krap voor fusieorganisatie: te ondervangen door gebruik hulpverleningscentrum aan de Thorbeckelaan en ander kantoorconcept.
Roadmap <ul style="list-style-type: none"> • Toekomstvisie en beleidsambities komende jaren helder in beeld • Incidentele budgetten beschikbaar om ambities te realiseren • Strategische kracht organisatie is versterkt 	<ul style="list-style-type: none"> • Specifieke expertise inhuren • Inzet tbv projecten vanuit flexibele schil 	VISIE EN PARTNERSHIP Vermogen en vaardigheid tot en visie op samenwerking en partnership (bestuurlijk, regionaal, maatschappelijk)	<ul style="list-style-type: none"> • Bestuurlijke inbedding hoeft geen materieel verschil te maken voor woningbouwprogramma 	Politieke keuzes door nieuwe raad Onderschrijft (nieuwe) gemeenteraad Barneveld de ambities uit de Roadmap?
Eigen gezicht in de regio <ul style="list-style-type: none"> • 'N=1': ook al is Scherpenzeel klein, we zitten wel met eigen vertegenwoordiger aan tafel • Maatwerk blijft mogelijk tav regionale samenwerking • Ambassadeursfunctie tbv bedrijven • Door inzet strategisch adviseurs neemt effectiviteit in regionaal verband toe 	Complexiteit omgeving <ul style="list-style-type: none"> • Grip op gemeenschappelijke regelingen: Scherpenzeel blijft een kleine speler in een regio die steeds sterker wordt • Toenemende regionale samenwerking vraagt steeds meer ambtelijke capaciteit , o.a. voor briefing / debriefing bestuur 		<ul style="list-style-type: none"> • Sterke speler • Grip op gemeenschappelijke regelingen door ambtelijke capaciteit / specialismen • Vanzelfsprekender ingang in relevante netwerken • Zwaardere stem in regio • ervaring met landelijke lobby. 	Verminderde zichtbaarheid in regio <ul style="list-style-type: none"> • Niet langer eigen Scherpenzeelse stem in overleggen • Bestuurlijke inzet voor Scherpenzeel wordt gewogen in breder perspectief • Geen eigen ambassadeursfunctie tbv bedrijven
Lokaal inkopen / samenwerken makkelijker door kleine schaal				
Structureel sluitende begroting <ul style="list-style-type: none"> • Solide begrotingsdiscipline gehandhaafd • Structurele meerjarige dekking • Financiering voorzieningenniveau niet langer ten laste van gemeentelijke organisatie • Behoudens bibliotheek geen bezuinigingen op voorzieningenniveau 	Lagere inkomsten uit Rijk en provincie <ul style="list-style-type: none"> • Kleine gemeenten ontvangen minder inkomsten per inwoner • Geen incidentele baten in het vooruitzicht gesteld 	FINANCIEN Benodigde financiële middelen (investering) om de doelen te bereiken en verantwoorde passing hiervan binnen meerjarig financieel kader.	Incidentele en structurele inkomsten <ul style="list-style-type: none"> • Hogere uitkering per inwoner uit gemeentefonds a.g.v. grootteklasse • eenmalige herindelingsbijdrage € 5,2 miljoen vanuit het rijk • Provincie Gelderland bereid incidenteel bij te dragen aan instandhouding voorzieningenniveau in het geval van herindeling 	Vermogenspositie Barneveld <ul style="list-style-type: none"> • In vergelijking met Scherpenzeel biedt de vermogenspositie van Barneveld minder ruimte voor (incidentele) ambities (zie tabel) • Toekomstige GREX-inkomsten zijn niet bekend
Vermogenspositie <ul style="list-style-type: none"> • Scherpenzeel is een rijke gemeente • Komende jaren 15-20 mln inkomsten uit GREX • Ambities kunnen op projectbasis worden gefinancierd uit incidentele middelen 	Lastenverzwaring i.c.m. bezuiniging op bieb <ul style="list-style-type: none"> • Omdat structurele dekking vereist is, is lastenverzwaring onvermijdelijk: • Lokale lasten stijgen met 86,- per huishouden (excl indexering) • Taakstellende bezuiniging Bieb dwingt tot nieuw bibliotheekconcept 			Het is voor Barneveld niet mogelijk om op dit onderwerp een gedegen reactie te formuleren <ul style="list-style-type: none"> • Vereist uitwerking nieuwe organisatie EN besluitvorming tav gezamenlijk ambitieniveau (herindelingsbesprekingen) • Vergelijk Kadernota's niet mogelijk • Veiligheidshalve gaan we uit van gelijkblijvend lastenniveau

Oordeel Interbestuurlijk Toezicht obv begroting 2020 (bron: geldersefinancien.nl)

Kengetal	Gelders gemiddelde	Waarde kengetal	Categorie A	Categorie B	Categorie C
1. Solvabiliteitsratio	30%	57%	>50%	20-50%	<20%
2. Grondexploitatie	10%	2%	<20%	20-35%	>35%
3a. Structurele exploitatieruimte Begr	0,21%	0,20%	Begr en MJR	Begr of MJR	Begr en MJR
3b. Structurele exploitatieruimte MJR	0,38%	0,80%	> 0%	> 0%	< 0%
4. Belastingcapaciteit	103%	112%	<95%	95-105%	>105%
5. Weerstandsvermogen	208%	366%	>100%	80-100%	<80%

Oordeel Interbestuurlijk Toezicht obv begroting 2020 (bron: geldersefinancien.nl)

Kengetal	Gelders gemiddelde	Waarde kengetal	Categorie A	Categorie B	Categorie C
1. Solvabiliteitsratio	31%	24%	>50%	20-50%	<20%
2. Grondexploitatie	9%	38%	<20%	20-35%	>35%
3a. Structurele exploitatieruimte Begr	0,06%	-0,20%	Begr en MJR	Begr of MJR	Begr en MJR
3b. Structurele exploitatieruimte MJR	0,58%	1,00%	> 0%	> 0%	< 0%
4. Belastingcapaciteit	103%	106%	<95%	95-105%	>105%
5. Weerstandsvermogen	210%	182%	>100%	80-100%	<80%

		MAJEURE DOSSIERS		
<p>Regie op behoud voorzieningen binnen eigen gemeentegrens (mits betaalbaar)</p> <ul style="list-style-type: none"> Breehoek, sport, muziekschool, zwembad Eenduidigheid in schaal: lokale voorzieningen op lokale schaal met lokale vrijwilligers Door 'package deal Breehoek' 	<p>Uitbreiding voorzieningenniveau</p> <ul style="list-style-type: none"> Additionele voorzieningen van 'hoger niveau' (bijv. zorg, cultuur) gezien beperkte schaal niet in eigen gemeente / eigen beheer haalbaar Beperkte structurele ruimte voor uitbreiding voorzieningenniveau Bibliotheek niet langer betaalbaar in huidige vorm (maar wel maatwerk bij combi Breehoek) 	<p>Regie op voorzieningen en dienstverlening in de kern Scherpenzeel</p>	<p>Voorzieningen in Barneveld</p> <ul style="list-style-type: none"> Ervaring leert dat voorzieningenniveau in kernen binnen de gemeente Barneveld op peil wordt gehouden Per kern is er een dorpsvisie. Additionele voorzieningen van 'hoger niveau' (bijv. zorg, cultuur; passend bij centrumgemeente Barneveld) in eigen beheer eerder haalbaar. 	<p>Voorzieningen op kernniveau niet vanzelfsprekend door overlap binnen gemeente</p> <ul style="list-style-type: none"> Subsidie bibliotheek ook bij herindeling niet vanzelfsprekend op huidige niveau Niet iedere kern automatisch alle voorzieningen; huidige kernen hebben decentrale voorzieningen als (steunpunten voor) bibliotheek en muziekschool
<p>Breehoek exploitabeler:</p> <ul style="list-style-type: none"> minimaal 75 K exploitatieverbetering mogelijk door combinatie met gemeentehuis inhoudelijke synergievoordelen voor 'huiskamer van Scherpenzeel': verbetering aanbod en meer reuring 	<p>Enmalige investering in Breehoek</p> <ul style="list-style-type: none"> Investering 1,6 mln incl. gemeentehuis Kapitaallasten drukken niet op gemeentebegroting 	<p>Breehoek</p>	<p>-</p>	<p>Breehoek: dekkingvraagstuk</p> <ul style="list-style-type: none"> Gemeente enkel nog incidenteel aanwezig in Breehoek exploitatietekort loopt op naar 400 K, verlies aan synergie Geen garanties voor bijdrage vanuit nieuwe gemeente
<p>Zorg dichtbij de inwoners georganiseerd</p> <ul style="list-style-type: none"> Sociaal Team bewaakt integrale regie op uitvoering individuele zorgtaken Maatwerk gewaardeerd door samenleving Specifieke doorverwijzing Inzet op preventie loont (Blue Zone) Kleinere gemeenten vaak effectiever in sociaal domein (blijkt ook uit landelijk onderzoek) 	<p>Zorg blijft mensenwerk</p> <ul style="list-style-type: none"> Beperkte omvang maakt kwetsbaar 	<p>Sociaal Domein</p> <p>Maatwerk en inzet op preventie</p>	<p>Zorg professioneel georganiseerd</p> <ul style="list-style-type: none"> Sociaal Team gemeente Barneveld is robuust Barneveld stuurt op efficiency inkoop Handhaven van werken met de oplossingsgerichte methodiek, Medewerkers in huis trainen zodat zij onder andere hun SKJ accreditatie kunnen behouden. 	<p>Zorg op afstand gecoördineerd</p> <ul style="list-style-type: none"> Aspecifieke doorverwijzing Monitoring en regievoering op hoger niveau.